

มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่ 3.18 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10 - 14 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 10 - 14 ปี พันคน
สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (รอบ 5 เดือนหลัง)

มาตรการ	PIRAB	เหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการ	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ
1. ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของวัยรุ่นและเยาวชนผ่านช่องทางออนไลน์และออนไลน์	P: Partner, B: Build Capacity	การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) นับว่ามีความสำคัญและเป็นแนวคิดที่เอื้อให้ประชาชนมีสุขภาพดีด้วยตนเอง กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดเรื่องความรอบรู้ด้านสุขภาพอยู่ในยุทธศาสตร์ 20 ปี ของกระทรวง กำหนดเป้าหมายให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย มีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในปัจจุบันเป็นยุคที่มีข้อมูลข่าวสารมากมายซึ่งมีทั้งข้อมูลจริงและอาจจะมีข้อมูลเท็จ ดังนั้นการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่วัยรุ่นและเยาวชนจึงมีความจำเป็น เพื่อเป็นการสื่อสารให้วัยรุ่นและเยาวชน รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการด้านสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชน ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับข้อมูลและความรู้ด้านสุขภาพด้านเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต สิทธิด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ตรงกับความต้องการของวัยรุ่น รวมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความรู้ด้านสุขภาพและเกิด	1. การส่งเสริมสุขภาพทั่วไปสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน 2. การส่งเสริมสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์สำหรับวัยรุ่นและเยาวชน 3. การดูแลช่วยเหลือ และการส่งต่อวัยรุ่นและเยาวชนในการเข้าถึงบริการสุขภาพ 4. การส่งเสริมความรอบรู้ดิจิทัลด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ 5. การส่งเสริมให้วัยรุ่นรับรู้สิทธิและเข้าถึงสิทธิบริการสุขภาพ 6. หลักสูตรสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน

มาตรการ	PIRAB	เหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการ	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ
		พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและปลอดภัย รวมถึงสื่อสารให้วัยรุ่นได้รับรู้สิทธิและเข้าถึงบริการที่ตรงกับความต้องการ รวมทั้งเป็นการสร้างกระแสการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ	
2. การพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงานพัฒนาสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชนของหน่วยงานภาคีเครือข่าย	P: Partner, I: Invest, B: Build Capacity	สถานการณ์สุขภาพวัยรุ่นและเยาวชนยังคงเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ อาทิ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย การป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น การถูกล่วงละเมิดทางเพศ ปัญหาด้านสุขภาพจิต นอกจากนี้สถานการณ์ปัญหาจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพบว่า เด็ก วัยรุ่นและเยาวชนมีประสบการณ์ถูกจี้บในโลกออนไลน์ ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมการเข้าหาเด็กเพื่อละเมิดทางเพศได้ ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงานพัฒนาสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชนของหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่าง ๆ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการยกระดับและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงานพัฒนาสุขภาพวัยรุ่นทั้งในระดับเขตและระดับจังหวัดมีองค์ความรู้ การดำเนินงานการพัฒนาสุขภาพวัยรุ่นแบบองค์รวม ทักษะ และทักษะที่จำเป็นในการเป็นพี่เลี้ยงการ	1. หลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน 2. การขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการจัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน 3. การพัฒนาสุขภาพวัยรุ่น 4. บุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้าอันตรายที่คุกคามวัยรุ่น 5. แนวทางการจัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชนด้านสุขภาพจิต 6. แนวทางการจัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชนด้านเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 7. แนวคิดการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน ฉบับ พ.ศ. 2563 8. หลักการเยี่ยมอย่างเป็นมิตร สมรรถนะ

มาตรการ	PIRAB	เหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการ	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ
		ดำเนินงานในระดับพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน มีองค์ความรู้การดำเนินงานการพัฒนาสุขภาพวัยรุ่นแบบองค์รวมและทัศนคติในการจัดบริการสำหรับวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นและเยาวชนเข้าถึงและใช้บริการสุขภาพที่เป็นมิตร ครอบคลุมวัยรุ่นทุกกลุ่มทุกพื้นที่และตอบสนองต่อสิทธิในการเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียมกัน การพัฒนาศักยภาพกระบวนการในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางเพศและทักษะชีวิตด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นและเยาวชนสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหา สามารถปรับตัวการป้องกันตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ จัดการกับชีวิตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการสร้างเสริมความรอบรู้และทักษะชีวิต การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยเฉพาะด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชนให้มีพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ ควบคู่ไปกับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีวิจารณญาณ	ที่จำเป็นและจริยธรรมของผู้เยี่ยมสำรวจ 9. การเตรียมตัวเป็นผู้เยี่ยมสำรวจภายนอก 10. การประเมินตามมาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน ฉบับ พ.ศ. 2563 11. เทคนิคการโค้ชแบบมีอาชีพ 12. กระบวนการรับรองมาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน ฉบับ พ.ศ. 2563 และ มาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับอำเภอ 13. หลักสูตรสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน 14. หลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชนในการให้บริการสุขภาพออนไลน์
3. การพัฒนาระบบ Teenage Digital Platform ผ่าน Line OA Teen Club และระบบการเฝ้าระวังการตั้งครรภ์	P: Partner, I: Invest	Line OA Teen Club เป็นแพลตฟอร์มที่พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีความทันสมัย และเป็น	1. แนะนำการฟังก์ชันการใช้งาน Line OA Teen Club 2. การประเมินสุขภาพสำหรับวัยรุ่น 3. การเข้าถึงระบบการดูแล ช่วยเหลือและส่งต่อวัยรุ่น

มาตรการ	PIRAB	เหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการ	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ
แม่วัยรุ่นและการเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทย		ช่องทางที่วัยรุ่นจะได้รับคำปรึกษา ได้รับชี้แนะช่องทางการได้รับการช่วยเหลือที่ตอบสนองความต้องการอย่างสะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องวิถีชีวิตของวัยรุ่นในปัจจุบัน ดังนั้นการพัฒนาแพลตฟอร์มให้มีความน่าสนใจและมีฟังก์ชันการใช้งานที่ตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นและเยาวชน จะนำไปสู่การแนะนำหรือบอกต่อในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนให้เข้ามาใช้บริการมากขึ้น นอกจากนี้การเฝ้าระวังด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ทั้งการเฝ้าระวังการตั้งครรภ์แม่วัยรุ่นและการเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทย เพื่อเป็นการติดตามข้อมูลสถานการณ์การตั้งครรภ์ของแม่วัยรุ่นและการแท้งในประเทศไทย มาใช้ในการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข การให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนการวางแผนและติดตามการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับพื้นที่	4. ความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับวัยรุ่น 5. แนะนำระบบนัดหมายบริการสุขภาพบน Line OA Teen Club 6. รายงานเฝ้าระวังการตั้งครรภ์แม่วัยรุ่น 7. รายงานเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทย
4. ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือให้เกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	P: Partner, I: Invest, A: Advocate	จากปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความซับซ้อนและไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง จึงต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการงานอย่างเป็นรูปธรรมและสร้างความเข้าใจ	1. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 2. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 3. กฎกระทรวง ภายใต้พระราชบัญญัติ

มาตรการ	PIRAB	เหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการ	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ
		ในบทบาท อำนาจหน้าที่ ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ซึ่งการขับเคลื่อนภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีกลไกในระดับชาติ ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ คณะทำงานตามประเด็นการพัฒนา และในระดับพื้นที่ ได้แก่ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวมทั้งกลไกการดำเนินงานระดับอำเภอ ซึ่งต้องมีการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ 6 กระทรวงหลัก ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สภาเด็กและเยาวชน หรือองค์กรเครือข่ายที่ทำงานด้านเด็ก	การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 4. ประกาศกระทรวง ภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 5. แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560 – 2570 ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 6. มาตรฐานการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับอำเภอ 7. มาตรฐานบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน ฉบับ พ.ศ. 2563 8. แนวทางปฏิบัติการขับเคลื่อนกลไกการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่น ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559
5. กำกับ ติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา	P: Partner, A: Advocate	การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	1. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

มาตรการ	PIRAB	เหตุผลประกอบในการกำหนดมาตรการ	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ
การตั้งครุฑในวัยรุ่นพ.ศ. 2559 ในทุกระดับ		พ.ศ. 2559 ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและเกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกันทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม จึงต้องมีการขับเคลื่อนตามบทบาทการดำเนินงานในระดับต่าง ๆ และต้องผลักดันให้มีการดำเนินงานของหน่วยงานหลักที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานตามกฎหมายกระทรวง และยุทธศาสตร์ฯ มีการกำกับติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายตามที่กฎหมายและยุทธศาสตร์ฯ กำหนด ซึ่งมีกลไกในระดับชาติและระดับพื้นที่ ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด คณะทำงานตามยุทธศาสตร์ฯ มีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ในระดับพื้นที่ มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านกลไกคณะกรรมการ/คณะทำงานตามมาตรฐานการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นระดับอำเภอ	- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 - กฎกระทรวง ภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 - ประกาศกระทรวง ภายใต้พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 - แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560 – 2570 ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 - คู่มือฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นจังหวัดและกรุงเทพมหานคร - แนวทางปฏิบัติการขับเคลื่อนกลไกการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่น ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. 2559